

ČITATELJI! Prosimo, pogledajte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. V teh časih splošnega povišanja cen, potrebujemo list Vaše sodelovanje. Skušajte imeti naročnino vnaprej plačano.

GLAS NARODA

Líst slovenskih delavcev v Ameriki.

Registered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 121 — Štev. 121

(Telephone: CHelsea 3-1242)

NEW YORK, FRIDAY, JUNE 19, 1942 — PETEK, 19. JUNIJA, 1942

VOLUME L — LETNIK L

CHURCHILL V WASHINGTONU

SINOČI MALO PO 8. URI JE IZ BELE HIŠE PRIŠLO POROČILO, DA JE TEKOM DNEVA DOSPEL V WASHINGTON ANGLEŠKI MINISTRSKI PREDSEDNİK WINSTON CHURCHILL NA VOJNO POSVETOVANJE S PREDSEDNIKOM ROOSEVELTOM.

Sporočeno je bilo, da bo Churchill takoj pričel konferenco s predsednikom, da pa ta teden ni treba pričakovati iz Bele hiše nikakih obvestil o poteku konferenc.

Churchill je pripeljal s seboj več visokih angleških častnikov, kar kaže, da bodo s predsednikom razpravljali tudi o tem, da se odpre v Evropi druga fronta.

Kako je prišel Churchill v Ameriko, ni bilo naznanjeno.

Churchill je prvič prišel v Washington v decembru lanskega leta ter se je šele okoli srede januarja vrnil v London. Komaj teden pred njim je bil v Washingtonu ruski vnanji komisar Vjačeslav M. Molotov, ki je — kot je bilo uradno naznanjeno — s predsednikom Rooseveltom prišel do popolnega sporazuma "o nujni potrebi, da je postavljena druga fronta v Evropi leta 1942."

Z vso gotovostjo je bilo mogoče pričakovati, da bodo Roosevelt-Molotov konferenca sledile Roosevelt-Churchillove konference.

V Washingtonu je bilo sicer že popoldne znano, da Churchill prihaja, toda šele 15 minut prej, predno je bila ta vest objavljena, je predsednikov tajnik Stephen Early politični častnikar v poročevalce v Belo hišo ter jim je v svojem uradu narekoval naslednje poročilo:

"Mr. Winston Churchill, angleški ministrski predsednik, je zopet v Združenih državah. Ministrski predsednik se bo posvetoval, dokler bo tukaj, s predsednikom.

"Z ministrskim predsednikom so prišli tudi general sir Alas Brooke, general sir Hastings Ismay, general G. M. Stewart, sir Chas. Wilson (Churchillov zdravnik), C. V. R. Thomson, tajnik in pribočnik in Mr. John Martin, privatni tajnik ministrskega predsednika.

"Ta teden ni pričakovati nadaljnjih izjav predsednika in ministrskega predsednika."

Nek častnikar je Earlyja vprašal, ako bodo na konferen-

Japonski diplomati odhajajo

Državni department v Washingtonu je naznanil, da so se s švedskim parnikom Gripsholm včeraj iz New Yorka odpeljali japonski diplomatski zastopniki, ki bodo namenjeni za Amerikance, ki so bili internirani na Dalj. Iztoku.

Gripsholm bo vozil v Lourenço Marques v portugalski Vzhodni Afriki, kjer bo izvršena izmenjava pod nadzorstvom portugalske nevtralne vlade.

S parnikom Gripsholm se med drugimi Japonci peljeta tudi japonski poslanik v Washingtonu Kikisaburo Nomura in tako imenovani "mirovni poslanik" Saburo Kurusu. Vsega skupaj je na parniku 1095 Japoncev. Na potu bo parnik pristal tudi v Rio de Janeiro v Braziliji ter bo vzel na krov še 403 druge Japonce.

Japonci so bili od časa, ko je Japonska napadla Pearl Harbor in se je pričela ameriško-japonska vojna, internirani v

White Sulphur Springs, W. Va., kamor so prišli vsi japonski diplomati in konzularni zastopniki iz različnih krajev v Združenih državah, Kanade in latinske Amerike.

Ko se bo Gripsholm okoli 20. avgusta zopet vrnil v New York, bo pripeljal okoli 1500 Amerikancev iz Japonske.

Amerikanci se iz Daljnega Istoka vozijo na dveh parnikih Asama Maru in Conte de Verdie v Lourenço Marques v portugalski Vzhodni Afriki. Urejeno je bilo tako, da pridejo v Vzhodno Afriko približno ob istem času, kot pride Gripsholm.

se pripravljajo na novo ofenzivo proti Leningradu in ob času, ko je zalaganje Kitajske z orožjem postalo kritično in dobiva nekaj zaloga samo še po zrak.

Jasno je tedaj, da Churchill v tako resnem času ne bi prišel s tako visokimi častniki v Washington, ako ne bi imel namena s predsednikom doseči sporazuma o kakoli zelo važni zadevi, ki se v prvi vrsti tiče vojne.

RUSKA FRONTA

Poročilo z ruske fronte pravi, da Rusi iz zavzete črte odbijajo nemške napade pred Sebastopolom in da so prebivalci Sebastopola po radio naznani, li svetu, da se bodo borili do zadnje kaplje krvi, predno se bodo podali.

Poročilo ruskega vrhovnega poveljstva, izdano o polnoči, samo na kratko pravi, da so bili nemški napadi na Krimu odbiti in da fronta ni bila skoro nikjer premenjena.

vem, kako težavno je prevažati vojaštvo. Za Angleže bo zelo težavno delo odpreti drugo fronto."

Henrich Elste, star 33 let in po poklicu kmet, ki je že v ujetništvu od julija lanskega leta, je rekel:

"Ujetniki sedaj niso več tako gotovi zmage, kot so bili. Mladi, izpod 25 let pa še vedno verjamejo v pravljico o zmagi. Toda starejši, ki so trdo delali, da so mogli živeti in vedo, kako trdo je življenje, ne verjamejo več, da je zmaga mogoča. Vsi ujetniki, ki sem jih slišal, so prepričani, da bo Nemčija razpadla, mogoče celo zelo kmalu, ako se odpre druga fronta."

Charles Savala, star 27 let in doma iz Poznanja je na vprašanje, ako je še prepričan, da bo Nemčija zmagala, odgovoril:

"Ako bo vojna dolgo trajala — ne!"

ZVESTOBÁ NEMŠKIH ŽEN

Z ozirom na domačo moralo je postala zvestoba žen nemških vojakov sedaj največji problem, ki dela "krepostnamu" propagandnemu ministru dr. Goebbelsu največje preglatvice.

Na Goebbelsovo povelje je pričelo čustopisje veliko kampanjo, ki hoče nemškim ženam opovedati, da je njihova dolžnost, da ostanejo zveste svojim možem, dokler so na fronti.

V tem oziru je posebno značilen članek, ki je izšel v listu "Dresdener Neueste Nachrichten" in ki pravi, da so mnogi vojaki v velikih skrbih, kako se njihove žene obnašajo doma.

Oni, ki se borijo za nemško kulturo, običajno in izobrazbo, pravi članek "mora biti prepričan o zvestobi svoje žene drugače nimata nikakega povišanja se bojevat. Vsa narod mora prenesti svojo politično sužnost, ne more pa prenesti plemenskega okuženja ali moralne propalosti svojega ženstva. "Narod, ki postane žrtve plemenske in spolne zmešnjave, je obsojen na pogubo. Zvestoba je ščit vsake žene. Ako izgubi svojo čast, izgubi vse, kajti ni lepote brez časti in zvestobe."

V sličnem smislu piše tudi "Muedner Nachrichten" in pravi, da so mladi moške večkrat na frontah in da povzročajo tuji v deželi nemškim ženam "nepremagljive iskušnje." List priznava, da je mnogo žena nemških vojakov, ki so bile zasledene v presestovanju z vojnimi ujetniki, ki delajo na poljih in na cestah.

Hitler mora biti ubit

Čehoslovaška vlada v Londonu je objavila resolucijo, ki zahteva za sebe pravico po vojni usmrtiti Adolfa Hitlerja, načelnika gestape Heinricha Himmlerja, feldmaršala Hermannia Goeringa in druge načelnike zločinov, ki so jih izvršili na čehoslovaškem.

Nemci še vedno maščujejo smrt Reinharda Heydricha. V tisk je bilo zopet usmerjenih 26 Čehov in sicer 12 v Pragi, v Brnu pa 14.

ČETNIKI VJELI NEMCE

Jugoslovanska vlada v Londonu je v sredo zvečer naznanila, da so boji zopet oživel po gorskih krajih Bosne, Hercegovine in Črnogore in da je četniška armada generala Draže Mihajlovića vjela 1500 osiških vojakov ter zajela celo artilerijsko baterijo.

Ko so osiške čete pričele novo ofenzivo proti četnikom, ste imeli obe stranki velike izgube. Italijani sami so priznali, da so imeli 75 mrtvih in 783 ranjenih v bojih v začetnem tednu maja. Nek zastopnik jugoslovanske vlade pravi, da je vsled vednih četniških napadov v Jugoslaviji 17 italijanskih divizij in velika armada bolgarskih, madžarskih in izlajalskih hrvaških čet.

Delovanje četnikov se je iz Srbije preselilo v Bosno.

NACIJSKI TEROR V BEOGRADU

London, 16. junija (JIC). — Iz poročila United Press o terorju v zasedeni Evropi povzemo:

"V začetnih dneh je bilo ustreljenih v Poljski 23 oseb; samo v Beogradu je bilo ustreljenih 80 oseb; v Atenah je bilo 33 mož ustreljenih in obešenih; pozneje so v Varšavi ustrelili še 5 železničarjev zaradi organizirane sabotaže predvozov za Rusijo; v Jugoslaviji je bilo ustreljenih več deset oseb zaradi nabiranja prostovoljcev za uporniško vojsko."

ODLOMEK PISMA IZ LJUBLJANE

Prav tiste dni, ko sem bil v Ljubljani, se je vsesplošno govorilo, da so Nemci neke na Štajerskem dva avtobusa, polna slovenskih otrok, polili z nafto in zažgali. Dalje, da po mnogih krajih vcepiljo otrokom bacile sifilisa in drugih spolnih bolezni, da na ta način narod že v kalu zatirajo. Starejši mladini, zlasti dijakom in akademikom, pa da inokulirajo bacil tuberkuloze. Prav stare ljudi pa, ki so jim iz kakoršnegakoli razloga na poti, morajo zgolj iz ekonomskega vidika, ne izseljujejo, ampak jih odvažajo v neko bolnišnico, iz katere nihče več ne pride ven. Kvečjemu lepega dne dobijo sorodniki kupček pepela. Enaka usoda preganja bolne ali fizično pomanjkljive ...

—Poroča Jugosl. Information Center

Naciji poslali 200 vlakov vojske in orožja v Bolgarijo

Po Reuterju iz Angore, dne 15. junija je poročeno, da je v prvi polovici maja prispelo skozi severni del Jugoslavije v Bolgarijo okrog 200 vlakov, vsak po 40 vagonov, polnih nemške vojske, orožja, letal in sestavnih delov za podmornice. Zdi se, da so pošiljke bile namenjene v Solun in od tam na afriško bojišče v Libiji.

Dejstvo, da so Nemci poslali vlake po dolgem ovinku čez Sofijo na mesto naravnost, dokazuje nemški strah pred generalom Dražom Mihajlovićem

Iz Jugoslavije

in njegovo vojsko. Pot, po kateri so Nemci poslali omenjene pošiljke, se izogiba krajev, ki so pod nadzorstvom četnikov.

Ameriška komitašinja izpuščena

Ruth Mitchell, sestra pokojnega zračnega generala Wm. Mitchella, prva tujka, ki je bila zaprisežena kot članica jugoslovanskih komitašev, je prišla v Lizbono iz nekega nemškega ujetniškega tabora.

Miss Mitchell je prišla v Lizbono skupno s 184 drugimi Amerikanci, ki so bili zamenjeni za Nemce v Združenih državah.

Miss Mitchell je bila zaprisežena kot komitašinja v aprilu leta 1941 in samo nekaj dni prej, predno je nemška armada pričela korakati v Jugoslavijo. Po padcu Jugoslavije o Miss Mitchellovi ni bilo slišati do decembra lanskega leta, ko je prišla vest, da se nahaja v nekem nemškem ujetniškem taboru. Ko je pristopila v vrste komitašev, je prešla tudi majhno steklenico strupa, kajti komitaši se zakolnejo, da jih sovražnik ne bo živih vjel.

Italijanski teror v Sloveniji

London, 17. junija, (JIC). — Italijanske oblasti v zasedenem delu Slovenije so obsodile na smrt in ustrelile Francea Gramca. Ustreljen je bil, ker je na javnem prostoru zakričal "Živela Jugoslavija", Živela Slovenija!"

Domžalski šolarji

V Domžalah je učitelj po končanem ponku dejal šolarjem, da lahko zapojejo kakšno pesem. Zapeli so — jugoslovansko himno.

Vodiški župnik Peter Janež

Med slovenskimi duhovniki, ki so jih Nemci pregnali v tujino in internirali, je bil tudi vodiški župnik Peter Janež. Po najnovejših vesteh pa se mu je pozneje posrečilo priti v Ljubljano.

Napad na Ploesti

Polagoma prihajajo poročila o tem, kako so ameriški bombniki v petek, 12. junija bombardirali petrolejske naprave v Ploesti na Rumunskem, kjer so povzročili velikanske požare in napravili tako škodo, da jo bodo morali Nemci mesece popravljati. Kot znano, so štirje bombniki po bombardiranju bili prisiljeni pristati v Turčiji.

Liberator bombniki na štiri motorje so se dvignili s svojega letališča v Egiptu in najmanj 700 milj od svojega cilja in so leteli nad Egejskim morjem in Bolgarsko ter dospeli nad Ploesti v petek zjutraj.

Nad krajem so krožili, da se je zdelo in so videli cilj pod seboj in so naglo spustili bombe, kjer bi mogle napraviti "najboljše delo."

Po bombardiranju so bombniki odleteli čez Črno morje proti zavezniškemu ozemlju, toda štirje so morali pristati v Turčiji.

Bombniki so leteli v višini nad 20.000 čevljev in enemu

ZASLEDOVANJE HEYDRICHOVIH MORILCEV

Čehoslovaški krogi v Londonu pravijo, da so češki ministri, njim na čelu predsednik Emil Hacha, pričeli osebno iskati morilce nemškega rablja Reinharda Heydricha.

Iskanje so pričeli Hacha, ministrski predsednik Jaroslav Krejčí in naučni minister polkovnik Emanuel Moravac, na predvečer poteka ultimatumu nemških oblasti, ki so zahtevali, da se jim morajo morilci predati do 8 zvečer 18. junija.

Ko so bili Emil Hacha in njegovi ministri v Berlinu na Heydrichovem pogrebu, jim je Hitler, ki se je penil jeze, zabijal, da bo češki narod dobesedno uničil, ako se bo še dalje upiral Nemčiji. Hacha je s svojimi ministri celo potoval po različnih krajih Češke in so nagovarjali prebivalce, da jim pomagajo najt morilce.

Po mnogih krajih so bili sklicani propagandni shodi in prebivalstvo je bilo pozvano, da se vdeležijo shodov v velikem številu. Shodi so bili sicer obrobni, toda navzoči so molče poslušali.

Minister Moravac je na shodu v Plzni rekel, da je Hitler razne socialistične nauke združil v "pravi socializem" ter je pozval Čeha, da korakajo z Nemčijo proti Angliji."

Nemci zapirajo Poljake

Poljska vlada v izgnanstvu v Londonu je naznanila, da je prejela poročilo, da so včeraj gestapovci v Varšavi vzporedi veliko preiskavo hiš in da so zaprli 1000 oseb.

Pred nekaj tedni so Nemci v Varšavi polovili okoli 5000 Poljakov in so jih poslali na prisilno delo v Nemčijo.

Isto poročilo tudi pravi, da je bilo 8. junija v Poznanju javno obešenih 12 žen in 3 moške in njihova trupla so v sva-tilo drugim visela 48 ur. Obdolženi so bili, da so razširjali tajne poljske liste.

Slabo za beneške gondolarje

Slikoviti gondolarji, ki so po kanalih Benetk pred vojno razvažali turiste, so vsled vojne zelo prizadeti. Kot pravijo poročila iz Italije, so izgubili sploh vse virove dohodkov, ker ni več turistov, in so skoro prisiljeni beračiti. Mussolini se jih je usmili ter jim daroval 250.000 lir.

Nemški vojni ujetniki o vojni

Nek ameriški častnikar je obiskal tabor nemških vojni ujetnikov v Rusiji in o tem piše naslednje:

V ujetniško taborišče smo prišli nekaj ur zatem, ko je bilo o rusko-ameriškem sporazumu o odprtju druge fronte sporočeno 500 nemškim vojakom, ki so bili vjeti v maju v bojih pri Harkovu in so bili pred kratkim prepeljeni v oddaljeno, z gozdovi obrobjeno vas.

Vsi ti utrjeni bojovniki 294., 62., 71. in 113. nemške divizije po svoji vnanjosti kažejo, da so zvesto udani Hitlerju.

V Ukrajino so prišli proti koncu aprila, ko so bili dobera napitani z mislijo, da so osvoboditelji Evrope.

Pri vsem tem pa jim je videti, da jih misel na drugo fronto vznemirja. Samo, kadar jim kdo omeni ti dve besedi, se jim obrazi zresnijo. Pokažejo nemir, ki jim ga ne more izbrisati niti njihovo spartansko obnašanje.

Prvič ti ujetniki spoznavajo,

kako bi ogrožala druga fronta nemška upanja. Drugič pa ti mladi fantje, ki so prišli šele iz vojašnic, kjer se zmage lahko dobivajo, mislijo, da Amerikanci in Angleži niso dovolj močni in tudi ne dovolj drzni, da bi odprli drugo fronto že letos. Tretjič pa, ako že pride druga fronta letos, to jih pa slednjič zelo skrbi.

Toda naj nekateri ujetniki sami povedo, kaj mislijo:

Poročnik Gottfried Beyer, 25 let stari artilerijski častnik 294. divizije:

"Ako bodo Amerikanci in Angleži odprli drugo fronto, tedaj bo zelo, zelo težko za Nemčijo. Toda mislim, da letos ne morejo odpreti druge fronte."

Poročnik Oskar Reiger:

"Druga fronta na zapadu bi bila težavna za nas. Kot pilot

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenian Publishing Company, (A Corporation), Frank Baker, President; J. Lupsha, Sec. — Place of business of the corporation and address of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

49th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.
Subscription Yearly \$4.—, Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list na Ameriko in Kanado \$6.—; na pol leta \$3.—; na tiskr let \$1.50. — Za New York na celo leto \$7.—; na pol leta \$3.50. Za inozemstvo na celo leto \$7.—; na pol leta \$3.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno, nedeljo in praznikov.

"GLAS NARODA" 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 8-1942

NAŠIM DOPISNIKOM

Kdorkoli bere naše slovenske liste, vsako navadno najprej digne stran, kjer so dopisi iz naših nasebin, kajti naš narodni čut je že tak, da vedno radi slišimo in izvedemo, kaj naši ljudje delajo po naši prostrani novi domovini Ameriki.

Iz dopisov in poročil pogosto izvemo za kakoga prijatelja, ali znanca, s katerim se že nismo videli bogve koliko let. In tedaj se vedno razveselimo ter se spomnimo marsikaterih klogodkov iz davnih let.

Ker smo tako zelo raztreseni po veliki Ameriki, nas taki dopisi takorekoč še vedno vežejo in se čutimo, kadar beremo kak dopis, da smo si popolnoma blizu, kakor bi se pogovarjali med seboj.

In kadar kdo poroča, da so v njegovi nasebini napravili to in ono, da so priredili kako zabavo v ta ali oni nardni ali dobrodelni namen, tedaj si čitatelji takoj mislijo: Zakaj pa pri nas ne bi kaj takega napravili? In gre do našo delo ter po zgledu drugih tudi priredijo kaj sličnega.

Tako se po dopisih medsebojno spodbujamo k kulturnemu delu in to nas vedno bodri, da ne zaspimo na narodnem polju.

Dopisi so nam nekako ogledalo, v katerem vidimo, kaj delajo drugi in jih v tem, kar nam je všeč, posnemamo. Tako živimo dalje v narodnem duhu in v tesni zvezi med seboj, kot velika družina, ki je razkrojena po širni deželi, pa pri vsem tem še vedno prijateljsko občuje med seboj.

Marsikatera nasebina bi že narodno popolnoma zapala, ako ne bi bilo v listih dopisov. Ljudje bi samo opravljali svoja vsakdanja dela, po klelu bi se nekoliko razgovarjali, vsak bi zlezl pod svojo streho in pozabil na svoje ljudi, ki žive v sosedni ali pa v kakih oddaljeni državi. Zato lahko rečemo, da so nas samo dopisi v naših listih obdržali pri življenju.

Dopisi so tedaj neobhodno potrebni za naše življenje v tujem svetu, ki nam je postal nov dom.

Iz tega sledi, da moramo podrezati naše rojake, da bi pisali kaj več dopisov. Sporočite, kaj in kako delate, bodisi v zasebnem življenju, bodisi na društvenem ali kulturnem polju. In farmerji: ali veste, da bo nekateri čitatelje zelo zanimalo, ako popišete, kako vam raste žito, kako kosite, žanjete in mlatite? Saj veste, da smo vsi s kmetov in poljnih letih radi slišimo, kako se opravljajo poljska dela. In vinogradniki! Kaj pa je lepšega kot je vinska trgatve! Pa bi, kadar bo prišel čas, sedli in napisali, kako je trta obrodila.

Vse to zanima vsakega, ki je prišel čez morje iskat srečo v novi svet.

Toda križ je z dopisniki. Koliko je takih, ki so sposobni in zelo sposobni, da bi napisali kak dopis, pa se tega dela nikakor ne lotijo. In ravno oni, ki so malo bolj izveščani v pisanju, bi morali dopisovati. Toda koliko, saj deloma pravilno pisanih dopisov prejme urednik! — Prav malo! Sedaj pa še nekaj navodil našim dopisnikom, toda ta navodila jih ne smejo užaliti.

Pišite stvarno, to je, v kratkih besedah povejte, kaj nam in našim čitateljem hočete sporočiti. Krajevne spore in medsebojna nasprotstva omlatite doma, kajti širše javnosti to ne zanima. Pišite, kar mislite, da bo zanimalo vsakega, ki bo bral. In še nekaj: pišite kar morete razločno in ne preveč krobno. Med vrstami pustite dovolj prostora, da je mogoče kaj popraviti. Predno dopis oddaste na pošto, ga še enkrat preberite in ga popravite in mogoče dopolnite. S tem boste uredniku prihranili mnogo dela. Posebno bi opozorili, da nekateri, med posameznimi črkami ne delajo nikake razlike in je njihovo "a" ravno tak kot "o." In tako je tudi pri drugih med seboj sličnih črkah. Na ta način pa se potem napravijo napake, kar je zlasti pogosto pri krstnih imenih, priimkih in lastnih imenih.

Pričakujemo za prihodnji teden — in pri tem tudi vabimo naše Kanadčane — mnogo dobrih in zanimivih dopisov.

Domača fronta

Predno zmagamo v tej vojni bomo vsi na en ali drug način na borilni fronti. Nekateri izmed nas bodo na fronti, kjer se bitke zares vršijo, drugi bodo na oni fronti, kjer so naše tovarne in zopet drugi bodo na enaki fronti — na naših farmah. Bo dela za vsakogar in vsakdo bo na delu.

Beseda "vsakdo" vključuje milijone inozemcev, tujerodne delavljane, črnce in druge manjšinske skupine. Mnogo tišočim izmed teh ljudi tvorijo že del velikih vojsk, ki držijo naše železnice v obratu, ki obratujejo naše livarne in industrijska podjetja, ki pridelujejo naše žito in naš bombaž in ki sekajo drevo za gradnje naših hiš. Njihov delež v borbi za demokracijo je velikanski in odgovorili so lojalno na poziv demokracije v njeni uradni potrebe.

Kakor splošni pogoj Združenih držav za zmago narašča, tako smo naši potrebni mobilizirati naše ljudske sile, ravno tako kakor smo mobilizirali naše vire narodnega bogastva — naše kovine in materiale. Mobilizacija naših ljudskih sil pomenja, da vsakdo mora imeti svoj delež v našem vojnem naporu in War Manpower Commission je povdarila, da izjem ne bo, da delodajalci ki ne marajo zaposlovati delavcev radi prispevkov plemena, vere, barve ali narodnostnega izvira, dejanski sabotirajo naš vojni napor.

Predsednikov odbor proti zapostavljanju ob zaposlovanju, je mnogo storil, da se stori konec bedastemu in kratkovidnemu predodku proti manjšinskim skupinam in mnogih vojnih podjetij. Ta odbor je ponovno opozoril na dejstvo, da inozemci smejo biti zaposleni v vsaki vrsti vojne produkcije. V vojnem delu, ki vključuje vojaške tajnosti, smejo biti zaposleni, ako njih delodajalci vnaprej dobijo dovoljenje od vojaške oziroma mornariške uprave. Vojna in mornariška oblast je dala taka dovoljenja v več kot 90 slučajev, za katero se je zaprosilo.

Tekom prihodnjih dveh let morajo Združene države nabirati vojsko 20,000,000 moških in žensk in poljedelsko vojsko 12,000,000 dodatno k vojski pod orožjem. Potrojiiti moramo število delavcev v naših ladjedelnicah, zaposliti štirikrat tolik delavcev, kot jih imamo danes, v naših tovarnah letal in pommožiti petkrat število delavcev v naših tovarnah municij.

Alko hočemo doseči postavljene cilje za produkcijo orožja.

V PESMARICI

"AMERIŠKA SLOVENSKA LIRA"

so vključene sledeče

slovenske pesmi:

1. Podoknica — moški zbor s bariton samospevom
2. Pustev — moški zbor
3. Lahko noč — moški zbor
4. Orobki zvon — mešani zbor
5. Pomladinska — mešani zbor, s bariton samospevom
6. Lira 1. — za solo speve, moški in mešani zbor
7. Lira 2. — za mešani zbor
8. Atlantski odmevi — za moški in ženski zbor, s bariton samospevom
9. Kantata iz psalma 126 — moški zbor
10. Soli — za samospelve, mešani zbor in spremljevanje glasovila
11. Psalm 29 — za samospelve, mešani zbor in spremljevanje glasovila ali orgel

CENA SAMO

50 centov

KOMAD

To so koncertne pesmi za moške in mešane zbor, katere je uglasbil in v samozaložbi izdal MA-TEJ L. HOLMAR, organist in pevec, pri av. Vidu, Cleveland, Ohio, 1923.

Naročite to zbirko pri: KNJIGARNI SLOVENIC PUBL. COMPANY, 216 W. 18th St., New York

letal in ladij, moramo mobilizirati vsakogar.

Urad Industrialne Konverzacije začenja kampanjo za nabiranje milijonov kositrnih ponvic (tin cans) na leto iz velemestnih domov. Urad ceni, da se more pridobiti deset tisoč ton kositra in 999 tisoč ton jekla iz teh posod, ki smo jih po navadi metali v smetišča. Ta prihranena količina kositra bo prispevala k gradnji mnogih razarač in bombnih letal in jeklo bo tudi prav prišlo.

Alko živite v enem izmed teh 36 mest, bodo mestni uradniki naznanili, kdaj začne nabiralna kampanja, kar se od vas zahteva, da pripravite svoje obrabljene kane na sledeči način: odstraniti vrhnji in spodnji del kane. Umijte jih dobro znotraj in zunaj. Napravite kano ploščato s tem, da jo stisnete z nogo — ne s kladivom. Odstranite papirnate nalepke. Ostanke kane denite v žakelj ali kako torbo. Običajni nabiratelj smeti pride po njo ali pa mestne oblasti objavijo kak drug način nabiranja. Kane se odpravijo v takozvano detinning plant, kjer se kositer odstrani na kemičen način.

Alko, vaša družina ima povprečni obseg — štiri člane — ochnetate bržkone 36 kan na mesec. To je zadosti kositra, kolikor ga je treba za dve brigadni plamena in za zalaganje treh celi mitraljez. Ako živite v mestu, ki je tako veliko kar Minneapolis, in vsakdo ohrani svoje kane, se nabere zadosti kositra v enem letu za potrebe ene razarač, 320 težkih bombnikov in 500 srednjih tankov.

Tu so drugi primeri, kaj kositer pomenja v borbi za svobodo. Ena surna kana vsebuje ves kositer, ki je potreben za izdelavo para daljnogledov. Tri kane vsebujejo ves kositer, ki je potreben v ročni granati. 430 kan, ki jih povprečna družina vporablja na leto, bi oddajalo zadosti kositra za plitranje posod za 37 vojaških plinskih mask.

36 nasebin, izbranih za nabiralno kampanjo so: Hartford, New Britain, Conn., Providence, R. I. Boston, Springfield, Holyoke, Lowell in Lawrence, Mass., severni New Jersey, in New York, Rochester, Buffalo, Albany, Schenectady, in Troy, N. Y., Philadelphia, Pittsburgh, Scranton, Wilkes Barre, Pa., Baltimore, Md., Washington, D. C. Youngstown, Cleveland, Columbus in Cincinnati, O., Detroit, Mich., Louisville, Ky., Indianapolis, Ind., Chicago, Ill., Milwaukee, Wis., Minneapolis, Minn., St. Louis, Mo., Denver, Colo., Atlanta, Ga., Birmingham, Ala., New Orleans, La., San Francisco, Cal., Seattle, Wash., in Portland, Oregon. Kampanja je že pričela v Connecticut, New Yorku, in Pennsylvaniji.

Najnovejša izdaja splošno znane slovenske koračnice

SOLDIERS ON PARADE

MLADI VOJAKI

Priredil za

PIANO HARMONIKO

Jerry W. Koprivšek

Cena 40 centov

Naročilo lahko pošljete na Slovenic Publishing Co. 216 W. 18th St., N. Y. C.

RAZSTAVA SLAVNE KIPARICE

V sredo popoldne 24. junija od 4. do 7. zvečer pride American Friends of Yugoslavia sestanek v prostorih Co-ordinating Council of French Relief Societies, 451 Madison Ave., New York City. Ob tej priliki bo tudi slavna ameriška kiparica Malvina Hoffman razstavila svoja kiparska dela pod imenom "Men of the World."

Miss Hoffman ni samo svetovno znana kiparica, temveč tudi velika prijateljica Jugoslovancev ter predsednica newyorškega odbora American Friends of Yugoslavia.

Vstopnina je \$1.10 in bo dobiček namenjen za nakup zavrtkov, katere pošilja Rdeči križ jugoslovanskih vojnim ujetnikom.

Na tem sestanku bo tudi Miss Peggy Lane, hčerka bivšega ameriškega poslanika v Jugoslaviji, Arthur B. Lane-a, kazala filmske slike Jugoslovancev v barvah.

Servirana bodo tudi okrepčila. Vstopnina se plača pri vratih.

ZBOROVANJE ZA RUSKI RELIEF

Kot je bilo že nekočkrat poročano, bo v ponedeljek 22. junija ob obletnici nemškega vpada v Rusijo, veliko zborovanje v Madison Sq. Garden v New Yorku ter bo višek tako zvanega Russian War Relief Weck, ki sta ga razglasila governor Lehman in župan F. H. La Guardia.

Na zborovanju ki se prične ob 8. zvečer, bo več odličnih govornikov, med njimi župan La Guardia, protestantski škof William T. Manning, rabi St. S. Wise, ter zastopniki ruskega poslanstva v Washingtonu.

Ob priliki ruskega tedna bo več shodov na raznih krajih v New Yorku, prav nekaj posebnega pa bo Russian Carnival and Fair na 200 Madison Ave. od 24 do 27. junija.

ADVERTISE in

"GLAS NARODA"

CHARLES PIRTZ, Jr. Manager of

United Food Store

MI SE RAVNAMO PO ODREDBAH U. P. A. FOOD PRICE CONTROL BOARD
66-81 FOREST AVENUE RIDGEWOOD, L. I.
TELEPHONE HEGeman 3-8987

SPECIALS FOR WEEK OF JUNE 22, 1942

SWEETHEART SOAP	COMB. PACK	1 REG. BARS	25c
OXYDOL or DUZ	LARGE PK.		25c
LUX or LIFEBOUY SOAP	REG. BAR		7c
STANDARD Brand CUT STRING BEANS	No. 2 cans	25c	
K Quality Diced CARROTS	No. 2 cans	10c	
LION EVAPORATED MILK	No. 2 cans	3 for 25c	
VAN CAMP'S PORK AND BEANS	No. 2 cans	3 for 25c	
RITTERS CANNED SPAGHETTI	No. 2 can		10c

HOME MADE ROAST BEEF & ROAST PORK
DOMAČE SOLATE NA SLOVENSKE NAČIN
VSAK DAN SVEŽA
ZELENJAVA
SPECIAL: GALLONS MAZOLA OIL (While they last)

NEMOJLA NIMA DOVOLJ DELAVCEV

Kot pravi poročilo iz Curiaha v Švici, je razvidno iz tega, ko vlada vedno bolj sili želne in dekleta v tovarne, da v Nemčiji še vedno primanjkuje delavcev.

To poročilo dodaja, da je sedaj pri raznih delih v Nemčiji zaposlenih 9,500,000 žena in deklet in še jih primanjkuje več tisoč. Zato, hočejo dobiti ženske iz domov in jih poslati na delo v razno industrijo. Vpeljana je postaja, da ima vlada pravico polklicati na delo, ki je za državo potrebno, vsakega Nemca in vsako Nemko. Do sedaj je bilo to delo obvezno za 6 mesecev. Sedaj pa hočejo obdržati delavce pri delu za nedoločen čas. Delavci za svoje delo dobivajo zelo nizke plače, ki komaj zadostujejo za življenje, večinoma pa ni toliko.

Pri vsem tem pa, da potrebuje Nemčija mnogo vojakov in mnogo delavcev, so člani nacistične stranke, ki jih je 4,500,000, oproščeni vojaške službe in prisilnega dela.

Italijansko poročilo o izgubah na Balkanu

Rim, 9. junija (Radio)—Na Balkanu je v mesecu maju padlo 475 italijanskih vojakov, 786 je bilo ranjenih in 78 jih je izgubilo brez sledu. V Libiji jih je padlo 109, ranjeno 117, izginilo 186, v Rusiji jih je padlo 79 in bilo ranjenih 215.

Anglija naj pomaga Poljakom

V poslanski zbornici je stočnik Allan Graham pozval angleško vlado, da naj pomaga poljskim vojakom, ki so bili po sili poklicani v nemško armado, da morejo dezertirati. Graham je rekel, da je v nemški armadi 100,000 Poljakov iz Gorenje Slezije in 70,000 iz Pomorja.

Četniki potolki Italijane pri Petrovcu

Boston, 8. junija (JIC)—"The Christian Science Monitor" poroča 8. junija: "Jugoslovanski četniki so v bitki pri Petrovcu uničili oddelek italijanske vojske. Poročilo prihaja po moskovskem radiu.

C. C. C. P.

Tako se piše v ruskih črkah (cirilici) uradno ime Ruske unije.

V naših črkah (latinici) je to S. S. S. R. in se v ruskem jeziku glasi: Sojuz (zveza ali unija) sovjetskih socijalističnih republik.

Mesto besede republika rabijo Rusi pravilno latinsko besedo republika (res publica: javna stvar ali država).

Slovensko bi tedaj označili uradno ime za Rusijo: Zveza Sovjetskih Socijalističnih Republik, Angleži pa so jo označili za: Union of Soviet Socialist Republics, ali s kratkicami: U. S. S. R.

SMRTNA KOSA

V Waukegan, Ill., je nedavno umrla Mrs. Mary Stalcar, roj. Naglie v starosti 57 let. Doma je bila od Kranja na Gorenjskem in je prišla v Ameriko pred 35 leti. Zapuščala dva sinova in dve hčeri, ki so že vsi odrasli.

JERRY KOPRIVŠEK in njegov orkester na ploščah
Tereziška Polka
Na planincab—valček Str. M 575
In DEQUESNE UNIVERSITY
TAMBUKICA—Str. M 571
Za tož. cenz. in cenz. plošč. se obrnite na: JOHN MARSHALL INC., 463 West 42nd Street, New York

INVESTIRAJTE V AMERIKO
KUPUJTE
UNITED STATES WAR SAVINGS
BONDS IN STAMPS

Peter

Zgaga

Svojevrsen občutek

Ljudje z zračnimi udi bodo težko verjeli, docim bo pritrlditi vsako ki mu manjka roka ali noga.

Po operaciji ima bolnik nekaj časa mir. Če jo izvrši strokovnjak, se konec okrnice naglo zaceli, in ne čuti nobenih bolečin.

Odrežani del roke ali noge sežgo ali pa zakopljejo, bolnik pa čuti tisti del se tedne in tedne. Tako natančno in izrazito ga čuti, kot da bi se še vedno držal telesa.

Mene so naprimer boleli prsti desne noge. Po amputaciji naj bi bilo teh bolečin konec—tako že vsaj bi sklepala zdrava pamet—toda prsti so me dobrih šest tednov še vedno boleli. Tako strahovito boleli kakor prej.

Najraje bi bolečine kričal. Četudi sem vedel, da jih nimam več, sem pod odejo nenehoma segal proti njim, da jih popravim, stisnem, zavijem v krpo ali popraskam. Segel sem pa seveda v prazno.

Zdravniku sem prosil, naj mi da kakšno sredstvo, pa je smejel odkimal, češ, prstov vendar ne morem lečiti, ker jih ni več.

— To so živeci, — mi je pojasnil, — živeci še vedno delujejo, in jim ni mogoče diktirati. Ne samo ti, pač pa vsak, ki ga je zadela slična usoda, ima isti občutek. Nimamo sicer dokazov, toda zdi se, da glava, ki jo odsekajo obsojencu, še nekaj časa "živi" in čuti zvezo s telesom.

To je bila tolažba in razlaga, odrezani prsti so mi pa še šest tednov povzročali bolečine. Šele potem je ta svojevrsen občutek izginil.

Catawba

Ko je bil naš upravnik pred tremi leti tri dni v Clevelandu, im je prijatelj Kramer, ki se je dolgo let pečal z mesarško obrtjo, zdaj se je pa vinarne lotil, izročil zame dve steklenici.

Pokusim. Nekaj trenutkov pozneje se pojavi v želodec prijetna toplota. Takrat sem vedel: Catawba je. Torej najbolje vino, kar jih producira država Ohio.

Barve nima prav posebno izrazite. Nekoliko na rdečkasto potegne, toda glede okusa, prijatelj, se ne more s catawbo primerjati nobeno drugo, desetkrat dražje ameriško vino.

Trta uspeva vsepovsod, edino primerno gozdišče za catawbo pa raste na majhnem otoku v skrajnem jugovzhodnem koncu Erie jezera.

V vsaki clevelandski vinarni, v vsakem salonu prodajajo catawbo. Tudi nekateri privatni domovi so dobro založeni z njo. Vprašati je pa treba, koliko je prišle.

Komaj začne na otoku trta cvetiti, pokupijo spekulanti ves pridelek, jeseni pa pridelek drago razprodajo maloštevilnim kupcem.

Prave catawbe je potemtakem le malo naprodaj. Sodeč po okusu poslanega, uzonec lahko trdim, da je prijatelj Kramer založen z njo.

S tem vinom je približno tako kot je bilo s prosekarjem in cvičkom v Sloveniji.

V vsaki boljši slovenski gostilni so točili cviček in prosekar, dasiravno raste pravi prosekar izključno le na Sečli Santj, stnem bdu za Trstom, pravi cviček pa v okolici Gadje peči na Dolenjskem.

Vsa druga pijača, ki jo pod tem imenom prodajajo, je le medla senca pristnega pridelka.

VESTI KOMU

POMAGATE ...

AKO PRISPEVATE ZA

U. S. O.

Kratka Dnevna Zgodba

CELJSKI GROFJE Nadaljevanje

Za grofa Friderika II. in Ulrika II. (1454) je dosegla politika Celjanov največji razmah. Ulrik II. je bil sin grofa Friderika iz njegovega zakona z Elizabeto Frankopanko. Njegova žena je bila od l. 1433 Katarina, hčerka srbkega despotu Djurdja Brankovića, o kateri piše anonimni avtor "Celjske kronike": "Grof Ulrik je imel za zakonsko ženo hčer veličastnega gospoda in kneza Djurdja, despotu srbkega. Ta ni bila napačna grška vera, je tudi živela po svoji veri in imela svoje vere duhovnike in kaplane. Le redkokdaj se je udeležila naše službe božje".

Od kar so postali Celjani državni knezi, so bili njihovi odnosi do Habsburžanov v notranji Avstriji še posebno napeti. Po letu 1436 je prišlo do dolgotrajnega vojskovanja v katerem je zlasti trpela slovenska zemeljska. Poveljnik Celjanov, češki plemič Jan Vitevec, je s svojimi najemniškimi četami napadel in pleničil posesti Habsburžanov v avstrijski burzani vojvode Friderika in njegovih zaveznikov na Štajerskem in Kranjskem. Hkratu so znali Celjani izkoristiti razna r odbinska nasprotstva med Habsburžani. Dočim se je grof Ulrik ukvarjal z vojskovanjem, je stal obnem v najboljših odnosih do vojvode Albrehta, ki je v letih 1429-1439 zadrževal kot cesar in kralj nemško, češko in ogrsko krono. Grof Ulrik je bil tedaj njegov namestnik na Češem.

Po Albrechtovi smrti se je grof Ulrik zapletel v prepire rudi nasledstva na Ogrskem, stopil je na stran Albrechtove vdove Elizabete in njenega, po očetovi smrti rojenega sina Ladislava, ter tega leta 1440 okronal za kralja ogrskega. Med vauhi mladega Vladislava je bil tudi vojvoda Friderik, ki je leta 1440 postal nemški cesar. Stara nasprotstva radi državnega kneževstva, so se spori o krone varuštva in nasledstva Ladislavovega le še povečali. Vojskovanje med celjsko in Friderikovo stranko je trajalo

dalje na slovenskih tleh. Na strani Celjanov je bil sem pa tja Friderikov brat Albrecht, na strani cesarja Friderika pa hrvaški Frankopani, ki so bili od umora Elizabete najrditejši nasprotniki Celjskih grofov. Do pomirjenja med Habsburškima bratoma in Celjani je prišlo šele leta 1448. Friderik prizna in ponovno poviša Celjane v državne kneze ter sklene s njimi vzajemno dedno pogodbo. Friderik je zaenkrat podlegel, priznati je moral celjske grofe kot sebi enake, dodegal pa za bodoči razvoj veličastno dedno pogodbo.

Po ureditvi zadeve z državnimi kneževstvom, je dobil grof Ulrik avobodnejše roke za vmešavanje v ogrske in avstrijske notranje prilike. Na Ogrskem je postal Ulrik nasprotnik Ivana Hunjadija, zlasti odkar je bil ta državni upravitelj Ogrske. Hunjadi je kot nasprotnik Ulrikovega tasta, srbkega despotu Djurdja Brankovića, nastopil po smrti Tvrtka II. proti celjskim zahtevam v Bosni in skušal omajati položaj celjskih grofov na Hrvaškem in v Slavoniji. Boji med celjsko in hunjadijsko stranko, do katerih je kmalu prišlo, so se v glavnem vršili na Hrvaškem in Štajerskem, končali so se pa pod vtisom poraza, ki so ga Turki prizadejali ogrski vojski l. 1448 na Kosovem polju, s pogodbo sklenjeno leta 1451 v Smederevu. Na podlagi te je Ivan Hunjadi obljubil, da bo oženil svojega sina Matija, z Ulrikovo hčerko Elizabeto. V smederevski pogodbi je izrečno povedano, da mora tudi po možitvi ostati Elizabeta v "častli veri" ter da morajo v njeni okolici stalno živeti duhovniki in spremstvo njene vere.

Do ženitve med Ulrikovo hčerko Elizabeto in Hunjadijevim sinom Matijo, sklenjeno l. 1451 v Smederevu, ni prišlo. Na mesto nje je l. 1455 grof Ulrik sestavil nov načrt: Elizabeta naj vzame za moža Hunjadijevega starejšega sina Lasla.

Temu pa ni bilo kar nič do zveze s Celjani, nasprotno, ko je po smrti Ivana Hunjadija l. 1456 postavil kralj Ladislav grofa Ulrika za kraljevega namestnika na Ogrskem, je to pri mladem Hunjadiju in njegovih pristajih izzvalo silno nevoljo in sovražstvo proti celjskemu grofu. Tako je prav ta dolgoželjna čast prinesla Ulriku in njegovi rodbini konec. Z velike višine je strmoglavil sebe in svoj rod v propast in smrt.

V začetku novembra 1456 se je zbrala krščanska vojska pod vodstvom kralja Ladislava in grofa Ulrika v Beogradu, z namenom, da bi udarila proti Turkom. Poveljnik Beogradu je bil takrat Hunjadijev starejši sin Laslo, Ulrikov strasten nasprotnik. Ta je dal policati grofa Ulrika in ga pri sedšega obsul s težkimi četami. Celjski grof se je branil z besedo, ko so ga številni nasprotniki dejansko napadli, se je branil tudi z orožjem. Dolgo je ljuboval in se boril kot lev, a ranjen v nogo je končno padel, nakar so ga napadale plahi in mu osekali glavo. Ko je bil umor dovršen, je teklen pezzvati Hunjadi kralju, ki je bil takrat v grajskih prostorih in mu pokazal rane, češ, da je moral braniti svoje življenje proti Celjanom. Kralj se je nustrašil, vendar si ni upal močnega kaznovati radi ogrske posadke, ki je bila v gradu. Zato je z njo prijazno govoril. Vendar je še takrat sklenil maščevati umor, kar je pozneje tudi storil. Ko je vst v rila med vojskavo, in so križarji zvedeli, kako je bil umorjen celjski grof, so hoteli naskočiti grad. Vendar so to opustili na ukaz kralja Ladislava. Zahtevali pa so truplo. Prišel je tudi kardinal, ki ga je poslal sv. oče pa neč h križarjem, ko je zvedel kaj se je zgodilo celjskemu grofu, ves objekan je popisal vse rane in se vrnil domov. Tudi drugi križarji so se vrnili in vojni pohod v Turčijo je bil prekinjen. Na povratku je bilo še mnogo križarjev od Mađarov umorjenih.

Mrtvo truplo so pripeljali v Celje in so ga svečano pokopali v minoritski cerkvi. Mnogoštevilno ljudstvo je takrat glasno jokalo nad nesrečno grofovo smrtjo.

Niso bile osebne vrline, zaradi katerih je ljudstvo zalovilo po celjskih grofih, temveč za to, ker ga je prešinjala bridka zavest, da je izumrl plemiški rod, ki se je dvignil do velike moči ter slave in mu je bila dana velika čast v jugoslovanski zgodovini, čeprav ni Celjanov v njihovi politiki gnalo nikakšno razpoloženje, marveč zgolj želja po ustvaritvi čim večje sile lastnega rodu, ki je bilo prav tako lastno politiki Habsburžanov, Luksemburžanov in mnogih drugih dinastičnih rodbin tedanje dobe. Štirinajsto ali petnajsto stoletje ne pozna še nacionalnega gibanja in o narodnosti kot je danes še ne moremo govoriti. Bilo je komaj nekaj zavesti o pripadnosti k državi. Na Angleškem, Francoskem in Španskem, je bilo nacionalno čuvstvovanje v tem smislu za tedanje dobo že močno razvito, pa tudi na Češkem, Poljskem in Ogrskem se budi takrat neke vrste državni nacionalizem. Celjski grofje so bili nemškega rodu a rodbinske zveze, ki so jih vneto gojili z jugoslovanskimi veličasti, nam dajo misliti, da so nameravali postati dinastija v jugoslovanskih deželah brvse monarhije. Ni se jim posrečilo kakor se ni po-

KRI NI VODA!...ODPRI TE SRCA!
Daj brat, daj; pomagaj sestra!

Takle kliče človek, ki je v svojem navdušenju plezal po visoki gori proti vrhu, a nenadoma spodrsne in se vrne v globotino, iz katere ni bilo ne svetlobe, ne izhoda. Tam v neznanjski daljavi in visoki nad sbo je zagledal svetlo zvezdo. K njej je v svojem obupu vzdihoval, naj ga reši iz strašne globotine zevajočega prepada.

Tako sa mi vidi usoda pomožnega gibanja za staro domovino med ameriški Slovenci in vsa čast gre direktorju publicitete Ivanu N. Rogliju za vztrajno delo in drugim, ki so se in se še trudijo, da bi dosegli čim lepši uspeh ta plemeniti namen. Toda njihovi napori in navedeni kliči ostajajo, kakor se zdi, žal neslišni v puščavi in glas bata ob visoke skalnate stene nemega gorovja. Zvezda na nebu še samo blešči, a povoljnega odmeva pa ni.

Kakor je lahko posneti iz vseh dosedanjih poročil se je v telu enega leta nabralo okoli 20 tisoč dolarjev. Da je ta vsota sila majhna in nezadostna, tega pač menda ni treba na dolgo in široko dokazovati. In če bi bila tudi potrošena — kar je po dosedanj pot skoraj neverjetno — zi še vedno ne pomenila dosti. To more videti vsakdo. Tudi tisto, če bi vsak član vsake podporne organizacije prostovoljno plačal po en dolar, kakor je priporočal brat Cinkar v svojem govoru na čikaški prireditvi, ki se je vršila 24. maja, bi še vedno ne predstavljalo pomoči, ki bi kaj zalegla, ko se bodo razgnani rojaki s sestrskimi otroci vračali na požgane domove, kjer ne bo ne potrebnih poslopj, ne poljskega orodja, ne ži-

vine, ne na stotine drugih reči. Te bo treba ob povratku iznova nabaviti, razdejane domove popraviti ali pa na novo sezidati, da se družine zopet ustanovijo po opustošenih in okrađenih vaseh.

Slika je celo v površnosti in pomanjkljivosti, v kateri jo podaja ameriško in naše slovensko časopisje, kolikor se to da sploh narediti ob danih razmerah, že struana. In kakšna bo šele potem, ko bo vse pojasnjeno in natanko razloženo!

Brat Cinkar je v svojem govoru na omenjeni čikaški prireditvi tudi poudarjal, da vlad med našimi rojaki po Ameriki nekakšno nezaupanje do pomožnega odbora, med tem ko se na drugi strani zaupa istim možem na milijone članskega denarja. Nak, brat Cinkar, to ni tako. Zaupanje je popolno. Sicer bi jih članstvo ne trpelo na odgovornih mestih. Zato je vsak dvom o zaupanju popolnoma izključen. Ampak srea naših rojakov v tej deželi so, od kama in njih duša je pa grešna, ker v tisti svoji grešnosti ne vidi roki, naj se davežljivo iztegne in podari toliko, da bi bili rešeni trpljenja lastni starši, bratje in sestre, da bi bili obvarovani slovenski otroci in s tem slovenski narod pogube in smrti, ki jim preti, če ne bo naše pomoči v zadostni meri. Da, trdo je jeklo, a še tiše je naše sree.

Po mojem mnenju je na vsak način treba poiskati pot, ki naj bi naš vsaj deloma dovedla do uspeha, pot, ki naj bi bila pravilna in enaka za vse, pot, ki je v vseh oziirih popolnoma opravičena, pot, ki naj bo ameriškim Slovincem v mogočen pones. Naš slovenski življenj v tej deželi naj si sam naloži pravičen in primeren narodni davek iz iz same zavesti, da je tako srečen ker je z odhodom v to mogočno in svobodno ameriško deželo utekel žalostni usodi, ki je tako strahovito zadela njegove rojake v stari domovini. V tej demokraciji, ki se tudi tolče v vojni proti istim tolovajem, razbojnikom in barbarom, si lahko ob splošnem razumahu vojnega delovanja sedaj zaslužijo toliko, da more iz lahka pogrešati tak skromen narodni davek.

Zato priporočam in predlagam pomožnemu odboru, ki je sestavljen iz zastopnikov vseh naših podpornih organizacij, naj vzame na svoji prvi seji v pretrés sledeči naort:

Odbor naj se nemudoma zavzame za nabiranje enega milijona dolarjev našim rojakom onkraj morja v pomoč. To inicijativno naj da vsemu članstvu vseh naših podpornih organizacij na splošno glasovanje, če to drugače ne gre. Če pa imajo posamezni glavni odbori to tmoč, naj se da njim v odločitev, ker je takšna pot krajša in cenejša.

Za doseg tega cilja naj pomožni odbor najprej ugotovi število vsakega članstva pri posameznih organizacijah. Na podlagi natančne ugotovitve tega, koliko jih je zavarovanih pri dveh ali več podpornih organizacijah, naj preračuna, koliko bi moral vsak posamezni član plačati, da bi se dosegla omenjena vsota in določi, pri kateri bratski ustanovi naj tisti član, ki je pri več podpornih organizacijah zavarovan, plača določen znesek. Pri tem naj bodo izvzeti ali oproščeni plačevanja edinele vojski v aktivni službi in pa nedoletni do 18. leta, ki so še v mladinskih oddelkih. Drugič naj se določi znesek, ki bi ga moral vsak posamezni član plačati mesečno z assestmentom, dokler se ne doseže določena vsota v telu enega leta. Plačevanje naj bi bilo obvezno, kakor je obvezno plačevanje izrednega assestmenta.

KUHARSKA KNJIGA:
Recipes of All Nations
(V angleškem jeziku)
RECEPTI VSEH NARODOV
Stane samo \$2.⁰⁰

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku, ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izveždati in izpopolniti.

Naročite pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street : New York, N. Y.

Kdor more in hoče, lahko plača cel odnemek kar naenkrat ali pa v par kratkih obrokih.

Tretjič je pomožni odbor pooblaščen v potrebi tudi za to, da si z ugodnimi pogoji in v ugodnem položaju to vsoto lahko tudi kjer si že bode izposodi, če je ne bi članstvo še izpolnilo na podlagi zgoraj navedenih določb.

Četrto: prostovoljno gibanje naj ostane še nadalje v veljavi, a omejeno pa naj bi bilo samo na tiste rojake, ki niso pri nobeni teh podpornih organizacij in pa na druge ameriške narodnosti, kolikor jih je mogoče doseči. Iz tega sklada naj se določi del zmagovalni Sovjetski Rusiji v pomoč.

Napoved naj omenim pri tem še to, da se tudi naša ameriška vlada poslužuje prostovoljnih doneskov, pa nam pravi: "Dajte! Če ne boste dali dovolj, vam bomo pa vzeli!"

Tako je naložila že razne davke in naročila delodajalcem se gusebej, naj so gotovi odstotki že pri zaslužku odtrgavajo.

Finško dolžnost si moramo naložiti mi sami. Pri tem pa moramo imeti svoj pomožni odbor, ki nastopa po naših podpornih ustanovah najmanj 90 odst. ameriških Slovincem, za svoj narodni odbor, za svojo narodno vlado, ter mu dati moč in poverjenstvo, da stori vse, kar se le da storiti za doseg popolnega uspeha v našem pomožnem delu.

Če ni v ta nad vse plemeniti namen dovoljnega odziva prostovoljno pa naj se dobi vsota enega milijona dolarjev z naložitvijo obveznega narodnega davka v podporo našemu lastnemu narodu, ki kavavi in gine v nepopisnem trpljenju. To pa ne po lastni krivdi, nego po šanopasni in tolovajski volji tujih barbarov, ki so se ukradli v našo prekrasno rodno grudo, da pobijajo in uničujejo naš slovenski narod.

Upam, da ta načrt ne ostane samo glas vpjočega v puščavi, nego da se vpoštevata in postane kri in meso, ki naj pomaga vsaj malec celiti strašne rane na razmazarjenem telesu slovenskega naroda.

Andrej Spolar.
Elan Narod, vitezov SNPJ in društva Indijanci ABZ.

Rumunski general ubit
Nemški radio poroča, da je bil pri poletu nad Krimom v četrtek ubit rumunski general Dumitru Vassiu.

Ena milijarda na teden za vojno

Harold D. Sith, ravnatelj proračunskega urada, pravi, da ameriške municijske tovarne tako naglo obratujejo, da so se dvignili vojni izdatki na teden na eno milijardo dolarjev.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam prihranite nepotrebnega dela in stroškov, Vam prosimo, da skusate naročnino pravočasno poravnati. Polnletna naročnina naravnost nam ali je pa plačate našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, knjiž imena so tiskana s črčnimi črkami, ker so upravitelji oblikati tudi druge naslobove, kjer je kaj naših rojakov navedenih. Zastopnik bo Vam izročil potrdilo na plačano naročnino.

CALIFORNIA:
San Francisco, Jacob Lauslin

COLORADO:
Pueblo, Peter Oulig.
Walsenburg, M. J. Bayak

INDIANA:
Indianapolis: Frank Zupančič

ILLINOIS:
Chicago, J. Bertha
Cicero, J. Fabian (Chicago, Obevo in Illinois)
Joliet, Jennie Basmich
La Salle, J. Spelich
Mascoutah, Martin Doleac
North Chicago in Waukegan, Math. Warlek

MARYLAND:
Kittimiller, Fr. Vadapivoe

MICHIGAN:
Detroit, L. Plankar

MINNESOTA:
Chisholm, J. Lukanich
Mly, Jos. J. Peseli
Sveleth, Louis Gollis
Gilbert, Louis Vessel
Hibbing, John Povše

MONTANA:
Roundup, M. M. Panian
Washoe, L. Champa

NEBRASKA:
Omaha, E. Broderick

NEW YORK:
Brooklyn, Anthony Eval
Gowanda, Karl Hunfina
Little Falls, Frank Hest
Worcester, Peter Rado

OHIO:
Barberton, Frank Treha

Cleveland, Anton Bohek. Chan, Karlinger, Jacob Reznik. Job, Stanlik
Ghrard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant. John Kumbe
Youngstown, Anton Kihali

OREGON:
Oregon City, J. Kohlar

PENNSYLVANIA:
Bessemer, John Jevnikar
Conemaugh, J. Benetove
Covardale in okolica, Jos. Peternel
Export, Louis Spunak
Forest, Jerry Okern
Forest City, Mita Hamin
Fr. Blodnikar
Greensburg, Frank Novak
Homer City, Fr. Feteuchak
Imperial, Vence Palciob
Johnstown, John Polanek
Krayn, Ant. Taudel
Luzerne, Frank Balloeb
Midway, Joud Zant
Pittsburgh in okolica, Philip Pragas
Steelton, A. Brin
Turtle Creek, Fr. Schifner
West Newton, J. Jovan Jovan

WISCONSIN:
Milwaukee, West Allis, Fr. Skak
Sheboygan, Joseph Kajak

WYOMING:
Rock Springs, Louis Teneher
Diamondville, Jos. Bolja

Vaš zastopnik ima potrdilo na svojo, katere je prejel. Zastopnik toplo priporočamo.

UPRAVA "GLAS NARODA"

SEDAJ LAHKO DOBITE
LASTNOROČNO PODPISANO KNJIGO
TWO-WAY PASSAGE
PISATELJA LOUIS-A ADAMIČA
ZA NAVADNO CENO
\$2.50

Pri naročbi se poslužite naslednjega kupona

Posiljam Money Order za lastnoročno podpisano knjigo: "THE TWO-WAY PASSAGE" za \$2.50

Moje ime _____

St., ulica ali Box št. _____

Mesto in država _____

Naročite lahko to knjigo pri:

KNJIGARNI
"Glas Naroda"
216 WEST 18th STREET NEW YORK

32

KNJIGARNA
Slovenic Publishing Company
 216 West 18th Street New York City